

voor vrouwelijke sprekers
op congressen en in de media

nieuwsbrief no. 60

klik op de links voor de profielen
deskundigen en nog meer
informatie

Zondag 14 september. Nederland is weer aan het werk, de scholen zijn begonnen. Na de koudste augustus sinds 30 jaar kunnen we genieten van een warme nazomer met in de week van Prinsjesdag zes graden meer dan normaal! Mooi weer voor de jaarlijkse hoedenparade op de derde dinsdag van september. Welke creatie zal Marianne Thieme van de Partij van de Dieren nu weer hebben bedacht? Het is voor de tweede keer dat Koning Willem-Alexander in de Ridderzaal de troonrede uitspreekt. ZijSpreekt mocht zijn 'waarnemer' aankondigen tijdens de manifestatie van Defensievakbonden op 12 september op het Plein in Den Haag (foto): als het aan hem ligt komt er meer geld vrij dan de verwachte 100 miljoen! En toen was het al weer de hoogste tijd voor de maandelijkse nieuwsbrief van ZijSpreekt. We noteren de zestigste editie in het vijfjarig bestaan.

Kranten bevestigen rolpatronen

Worden mannen en vrouwen even vaak en gelijkwaardig in beeld gebracht? Met deze onderzoeksvraag bekeek Niraï Melis van de [Stichting Burger Onderzoek](#) 625 foto's in zeven Nederlandse kranten. Ze keek o.a. naar: Wie maakt het nieuws, hoe worden mensen gefotografeerd? De onderzoekster, die samenwerkte met het [mediaplatform VIDM.nl](#), ontdekte grote verschillen in de manier waarop mannen en vrouwen zijn afgebeeld. Mannen zijn in de meerderheid (65%) en zij worden veel vaker in een werkomgeving of in de publieke ruimte vastgelegd dan vrouwen (70 tegen 9 procent). Vrouwen verschijnen juist veel vaker (53 procent) in de privésfeer voor de lens dan mannen (9 procent). Opvallend is dat vrouwen vooral geposeerd op de foto staan. Daardoor staan vrouwen vaak lachend (62%) op de foto. Er zijn slechts 15 actiefoto's van vrouwen, tegen 140 van mannen. Dagblad [Trouw](#) plaatste de foto's die in de krant in de week van het onderzoek zijn afgebeeld en ja, ze bevestigen die rolpatronen: mannen serieus en vrouwen lachend. ZijSpreekt dook in het eigen archief en vond deze foto met staatssecretaris [Martin van Rijn](#) op dinsdag 9 september. Ja hoor!

Vrouwenprobleem voor Juncker

Het zag er lang niet naar uit, maar commissievoorzitter [Jean Claude Juncker](#) heeft op de valreep toch 9 vrouwelijke commissarissen – hetzelfde aantal als voorheen - opgenomen in zijn team. De oproep 'Tel mijn vingers. Van de 28 moeten er 10 vrouw zijn' van voormalig eurocommissaris [Neelie Kroes](#) e.a. heeft in zoverre effect gehad, dat Juncker het niet kon maken, ook niet richting Europarlement, om met minder vrouwen te komen. Lastig was het wel, want de lidstaten kwamen vooral met mannelijke kandidaten: op 23 augustus waren nog slechts vier vrouwen voorgedragen. En Nederland? Nederland is blij met de benoeming van [Frans Timmermans](#) tot rechterhand van Juncker. (foto: commissie 2010-2014).

Vrouwen in de politiek anno 2014

In veel gemeenten is op 13 september de *Dag van de Democratie* gevierd. Het kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis, [Atria](#), heeft bij die gelegenheid de feiten op een rij gezet in de factsheet [Vrouwen in de politiek](#). Als het om vrouwen in nationale parlementen gaat, doet Nederland het vrij goed. Op de Wereldranglijst van de *InterParliamentary Union (IPU)* bekleedt Nederland momenteel de 16^e positie. Het aandeel vrouwen in lokale en provinciale besturen en in gemeenteraden is echter nog steeds laag.

Alweer alleen grijze pakken

'Weinig topvrouwen; daarmee doen bedrijven zichzelf tekort', schrijft NRC in hun commentaar over de *Female Board Index* van de Tilburgse hoogleraar [Mijntje Lückerrath](#). Zij stelt deze elk jaar op na onderzoek bij 87 beursgenoteerde bedrijven. Van de 41 nieuwe bestuurders die dit jaar benoemd werden, zijn er drie vrouw: een kleine stijging van 4,7 naar 6 procent. Bij de RvC's gaat het iets beter, daar is 20% vrouw. Lückerrath heeft deze verklaring: 'Bestuurders benoemen mensen die op hen lijken. Mannen dus'. NRC in het commentaar: 'Het is een tegenvaller dat de mannelijke dominantie in de bedrijfstoppen zo groot is. Veel vrouwelijk talent blijft dus onderbenut'. Maar: 'De overheid moet zich terughoudend opstellen. Laat bedrijven zelf wijzer worden en kiezen voor de beste bestuurders (v/m)'.

Bedrijvenmonitor Talent naar de Top

De jaarlijkse Index van Lückerrath wordt aangevuld met de bedrijvenmonitor Wet bestuur en toezicht 2013 van [Talent naar de Top](#).

Deze monitor constateert dat het streefcijfer van ten minste 30% vrouwen nog lang niet wordt gehaald en noemt dit een gemiste kans. Juist omdat meer groei mogelijk is. [Gerdi Verbeet](#), voorzitter van de commissie monitoring overhandigde de monitor (met 800 onderzochte grote vennootschappen) aan minister [Jet Bussemaker](#) en [Hans de Boer](#) van VNO-NCW. De commissie constateert dat meer bedrijven het streefcijfer hadden kunnen realiseren als ze gebruik hadden gemaakt van de kansen om vrouwen te benoemen. De minister zei een quotum voor vrouwen in de top van bedrijven niet uit te sluiten. 'Als het *old boys network* niet zelf in actie komt, wordt de druk steeds groter om het paardenmiddel quotum in te voeren'.

Vrouwen niet goed genoeg?

Samenvallend met de opening van het academisch jaar komt [Lofmagazine](#) met 'Geslaagde Vrouwen', een speciale editie over de carrières van vrouwen in het hoger en wetenschappelijk onderwijs. Evenveel vrouwen als mannen starten een academische carrière, maar slechts

16 procent van alle hoogleraren is vrouw (het streefcijfer hier is 25%). In de speciale [HBO/WO Lof-editie](#) worden bestuurders [Karl Dittrich](#) en [Thom de Graaf](#) langs de Lof-lat gelegd, vertellen 9 studentes over hun dromen en ambities, is er een Wall of Fame met een portretgalerij van inspirerende vrouwen uit het hoger onderwijs en worden mythes zoals 'vrouwen zijn niet goed genoeg' ontkracht.

Gouden eeuw

Ondanks de teleurstellende cijfers van vrouwen in top bedrijfsleven en in de wetenschap is de 'gouden eeuw voor vrouwen begonnen'. Dit stelt demograaf [Jan Latten](#) van het CBS. Hij vergeleek de taakverdeling tussen mannen en vrouwen vijftig jaar geleden, nu en in de toekomst. Latten in [Trouw](#): 'Vrouwen onder de dertig hebben de banen zo meteen voor het uitzoeken en in de kenniseconomie komen de vaardigheden van vrouwen beter tot uiting. Niets staat straks de carrière van de vrouw nog in de weg'. Zullen we het beleven? In een overzichtelijk [digitaal prentenboek](#) brengt het CBS de veranderingen op het gebied van werk, zorg en invloed in de afgelopen vijftig jaar in beeld.

Emancipatie terug bij af

De [Nederlandse Vrouwenraad](#) vreest aan de vooravond van Prinsjesdag dat de moeizaam verworven economische zelfstandigheid van vrouwen in gevaar is: emancipatie is terug bij af. 'Vrouwen de dupe van nieuwe taken voor gemeenten', kopte [Trouw](#). Want hielden vrouwen in de crisis tot nu toe het gezinsinkomen mede overeind, inmiddels worden ze alsnog massaal ontslagen. In rap tempo daalt het aantal banen in zorg en welzijn, traditiegetrouw door vrouwen ingevuld. Lees ook: '[Vrouwen komen in de knel](#)' hoogleraar participatie en diversiteit VUmc, [Tineke Abma](#).

Letselschade m/v

Verzekeraar [Reaal](#) is door het [College voor de Rechten van de Mens](#) op de vingers getikt, omdat ze letselschade voor vrouwen anders berekende dan voor mannen. Een vrouw die als kind door een ongeluk verlamd raakte, kreeg een lagere schadevergoeding omdat ze kinderen zou krijgen en

daarom, volgens de verzekeraar, zeker tien jaar lang van haar 27ste tot en met haar 36ste niet zou werken en daarna niet meer dan 50%. 'Discriminatie', aldus het oordeel van het college, omdat het niet aannemelijk is dat de verzekeraar deze uitgangspunten ook toepast op een man en hiermee dus onterecht onderscheid wordt gemaakt tussen mannen en vrouwen.

IM Joan Rivers 1933-2014

Ze was in de jaren zestig de eerste vrouwelijke comédienne in een wereld gedomineerd door mannen. De Amerikaanse Joan Rivers overleed op 81-jarige leeftijd aan een hartstilstand tijdens een operatie aan haar stembanden. Rivers was nog volop aan het werk. Voordat ze werd opgenomen presenteerde ze wekelijks de online talkshow *In Bed with Joan*. Ze wordt gezien als de vrouwelijke pionier in stand-up comedy. Ze maakte de weg vrij voor veel comédiennes, zei collega Kathy Griffin over haar: 'Ze was een icoon en mentor én vooral ongelofelijk grappig'. (foto: 1967)

De koningin van het schaken

De sterkste vrouwelijke schaker ooit, en de enige vrouw die in de top 10 van de [FIDE-rating-lijst](#) heeft gestaan, **Judit Polgár** stopt op 38-jarige leeftijd met competitief schaken. De Hongaarse schaakster maakte het nieuws bekend in de Londense krant *The Times* en later op haar Facebookpagina. Polgar schreef dat het 25 verbazende jaren waren geweest. Schaker **Hans Ree** zag haar voor de eerste keer spelen in Amsterdam in 1989. Ze was dertien jaar en toen ze in een kort en fel partijtje van hem won, was Nederland geschokt, memoreert hij in zijn rubriek in *NRC*: Ik vond het inderdaad pijnlijk om van een klein meisje te verliezen, maar ik wist dat ze beter was dan ik'. Judit stopt om meer tijd aan haar gezin en haar maatschappelijke carrière te besteden. Polgár is voor veel schakende vrouwen een inspiratie binnen de schaakwereld die wordt gedomineerd door mannen.

Fieldsmedaille voor Maryam Mirzakhani

Voor het eerst in de geschiedenis van het 78-jarig bestaan van de prijs, is de prestigieuze *Fieldmedaille* toegekend aan een vrouwelijke wiskundige. Eens in de vier jaar valt de eer te beurt aan twee, drie of vier wiskundigen die niet ouder zijn dan 40 jaar. [Maryam Mirzakhani](#) (1977) hoogleraar wiskunde aan Stanford University, onderzocht het aantal mogelijke gesloten lussen rondom een speciaal type gekromd oppervlak – denk aan een donut met een willekeurig aantal gaten. Ze ontdekte hierbij toevallig ook een totaal nieuw bewijs voor een aan de snaartheorie gerelateerd vermoeden van fysicus **Edward Witten**. Ik ben het spoor inmiddels helemaal bijster, maar vol bewondering voor deze onderzoekster. De in Teheran geboren Mirzakhani ziet haar Fieldmedaille als een aanmoediging voor jonge vrouwelijke wetenschappers en wiskundigen. Bron: *NRC* en [The Muslim Times](#).

Sterkere legovrouwen

Speelgoedfabrikant *Lego* heeft nieuwe sets op de markt gebracht met vrouwelijke wetenschappers in de hoofdrol. Het initiatief is van geochemicus [Ellen Kooijman](#) (Stockholm) die zich al langer stoort aan het gebrek van serieuze vrouwenfiguren in de Legodoos: 'Als vrouwelijke wetenschapper, merkte ik 2 dingen op: enerzijds de ongelijke verhouding wat betreft mannelijke en vrouwelijke figuurtjes als ook de stereotype presentatie van de beschikbare vrouwen'. De speelgoedfabrikant luisterde goed en nu zijn er een paleontoloog, een sterrenkundige en een scheikundige toegevoegd aan de Legoset 'Onderzoeksinstituut'.

Huiselijk geweld eist meer levens dan oorlog.

Ondanks alle brandhaarden op de wereld, komen er toch veel meer mensen, vooral vrouwen en kinderen, om door huiselijk geweld. En huiselijk geweld zou ook veel meer geld kosten dan de oorlogen: 6,2 biljoen euro op jaarbasis. Onderzoek: [Oxford en Stanford University](#).

Award voor Barryl Biekman

De initiatiefnemer van het Landelijk Platform Slavernijverleden, Barryl Biekman heeft in Washington de prestigieuze [African Diaspora Bridge Builders](#) award in ontvangst genomen. De onderscheiding wordt toegekend aan landen, organisaties en of personen die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan duurzame versterking van de relaties tussen Afrika en mensen van Afrikaanse afkomst wereldwijd. Biekman, die ook bekendheid geniet als bestrijdster van Zwarte Piet, kreeg de prestigieuze prijs als Surinaamse Nederlander voor haar inzet op het gebied van racismebestrijding.

Benoemd

- Familiesocioloog **Renske Keizer** is de eerste Nederlandse hoogleraar Vaderschap. De nieuwe leerstoel aan de *Universiteit van Amsterdam* is een deeltijdaanstelling en is een initiatief van het *Vader Kennis Centrum*, een stichting die ervoor ijvert vaders meer te betrekken bij de opvoeding van en zorg voor hun kinderen. Keizer op [Socio.nl](#): 'Ik wil strijden voor een betere positie van vaders'. Ze vindt o.a. 2 dagen betaald kraamverlof voor vaders veel te weinig.
- **Marriët Schuurman** wordt de nieuwe [Navo Speciaal Vertegenwoordiger](#) voor 'vrouwen, vrede en veiligheid'. De Nederlandse diplomate gaat zich binnen het militaire bondgenootschap bezighouden met de uitvoering van resolutie 1325, die aandacht vraagt voor de rol van vrouwen tijdens en na gewapende conflicten.

Gepromoveerd

Ze is luitenant-kolonel bij de Koninklijke Luchtmacht en universitair docent aan de Nederlandse Defensie Academie. **Esmeralda Kleinreesink**, te boeken via *ZijSpreekt*, onderzocht voor haar proefschrift de memoires van naar Afghanistan uitgezonden militairen en die blijken opvallend genoeg vaak positief van toon. Zelf schreef ze in 2012 'Officier in Afghanistan' een militaire autobiografie over haar werk in Afghanistan. Kleinreesink promoveerde 11 september 2014 aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op het proefschrift '[On Military Memoirs](#)'. (Foto: Bert Lahuis)

Funda is terug

Ze heeft het geklaard. In drie maanden legde ze de circa 4000 km van Amsterdam naar Istanbul per handbike af. Dezelfde route die haar vader vijftig jaar geleden andersom ging toen hij als gastarbeider naar Nederland trok. **Funda Müjde** vroeg met deze krachttoer aandacht voor haar stichting [Bewegen is Leven](#), die zich richt op de belangen van mensen met een dwarslaesie en het belang van bewegen. Op 24 augustus haalde ze de finish en werd ze op het Nederlandse consulaat door vele bekenden onthaald. De fietstocht duurde 88 dagen en onderweg deed ze in Oostenrijk (Kaunertal) ook nog mee aan de zgn. *Handbikebattle 2014*. Met haar fietstocht is Funda in acht landen in het nieuws geweest. Zelfs in Iran en Suriname. Op 11 september vertelde ze over haar reis in [Smaakmakers op AT5](#).

Verschenen

De oplage van 120.000 exemplaren voor de eerste **Harper's Bazaar** was in een week tijd uitverkocht. De uitgever heeft er 30.000 bij laten drukken. Harper's Bazaar, het Amerikaanse modetijdschrift, verscheen voor het eerst in 1867. Eerst als weekblad, later als maandblad. Het tijdschrift is in 47 landen te lezen. Bazaar Nederland mikt op de doelgroep vrouwen vanaf 35 jaar. Het eerste nummer bevat zoals alle glossy's veel mode, maar maakt ook veel ruimte voor achtergrond-artikelen. Het eerste nummer heeft vier verschillende covers en is lekker dik: 300 pagina's.

Sollicitatie VN-vrouwenvertegenwoordiger

Zij spreekt over revolutie en verandering. Politicologe en auteur [Monique Samuel](#) solliciteert naar de functie van VN vrouwenvertegenwoordiger 2015. Ze wil zich hier hard maken voor het thema van seksuele rechten, zoals het recht op eigen seksuele keuzes, hoe, wat, waar, met wie en wanneer. In [NRC](#) (Overal ter wereld worden wij betast) licht ze haar sollicitatie toe: 'De snelle opmars van de vrouw leidt wereldwijd tot massaal seksueel geweld. De seksuele rechtenagenda die ik bepleit heeft alles te maken met participatie, economische zelfstandigheid, onderwijs en ontwikkeling'. De VN-vrouwenvertegenwoordiger spreekt namens de Nederlandse vrouwen de VN toe. Als Monique het wordt is zij de opvolger van: [Margriet van der Linden](#) (2014), [Josette Dijkhuizen](#) (2013), [Anke Vervoord](#) (2012) en [Kirsten van den Hul](#) (2011). [Marga Klompé](#) was in 1947 de eerste [Vrouwenvertegenwoordiger](#) naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.

Zien

- **Stedelijk Museum Bureau Amsterdam** (projectruimte voor actuele Amsterdamse kunst) presenteert [This is the Time. This is the Record of the Time](#), ontwikkeld door gastcuratoren [Angela Harutyunyan](#) en Midden-Oosten kunstenaar [Nat Muller](#) (foto). De tentoonstelling toont nieuw werk van negen in Nederland en Libanon gevestigde kunstenaars en is een samenwerkingsproject met de American University of Beirut (AUB) Art Gallery in Libanon.
- En als we toch in Amsterdam zijn, gaan we door naar de overzichtstentoonstelling van het werk van Nederlands beroemdste kunstenares [Marlene Dumas](#). In [Hèt Stedelijk](#) is dit najaar *The Image as Burden* te zien, de eerste grote solotentoonstelling in 20 jaar van Dumas in Nederland.

Nieuw bij ZijSpreekt

[Margalith Kleijwegt](#) spreekt over onzichtbare ouders en familie is alles; [Karen Hoexum](#) over mentale en fictieve fitheid; [Saskia Maarse](#) over het succes van kleurrijk en ondernemend Nederland; [Ellen Brouwers](#) over kunst en ondernemerschap; [Lucinda Douglas](#) over zichtbaarheid en kansen; en 'Het geheime wapen van Hilversum' [Machteld Kooij](#) over pitchen en tv-optredens die mis of juist heel goed gaan. Vanaf nu te boeken! Voor alle (recente) deskundigen [lees hier...](#)

In Beeld: Sentini Grunberg over netwerken

'Netwerken is de levensader van iedere succesvolle organisatie. Ik ben hierover gaan spreken nadat verschillende mensen mij vroegen hen te leren wat mijn geheim was om binnen te komen bij de grote corporaties die ik in mijn klantenportfolio had'. Businesscoach Sentini Grunberg, [in beeld](#) bij ZijSpreekt.

Agenda

- **Topvrouw van het jaar 2014**. Bekendmaking door juryvoorzitter Gerdi Verbeet op 25 september tijdens een galadiner in [Santpoort](#). Genomineerd zijn: [Sigrid van Aken](#), COO Novamedia/directeur Goede Doelen Loterijen, [Joanne Kellermann](#), lid van de directie van de Nederlandse Bank en [Nienke Meijer](#), voorzitter College van Bestuur Fontys Hogescholen.
- **Prinsjesdagborrel**. Staat bij [Atria](#) traditiegetrouw in het teken van de net verschenen Rijksbegroting. Thema: de kansen en valkuilen van de participatiesamenleving. Locatie: SER-gebouw Den Haag.
- **Congres Vrouwelijke Leiders in de Zorg**. Thema: Ik ben aan Z. Gezien het succes van vorig jaar en de grote belangstelling opnieuw georganiseerd. Op 7 oktober bij [Achmea in Zeist](#). Initiatiefnemer: [Ariane Struyvenberg](#), Young Girls Community.
- **LofLive Congres 2014: All Inclusive**. Het zevende congres van LofMedia voor leidinggevenden en medewerkers die de focus hebben op diversiteit en inclusiviteit. Ze zijn bewust en actief op zoek naar inspiratie en rolmodellen die werk, zorg, ontspanning en maatschappelijke verantwoordelijkheid met elkaar combineren. Ook op 7 oktober en ook in Zeist. [Locatie PGGM](#).

Investeer in een sprankelende presentatie

Komende donderdag vindt er weer een training [Sprankelend Presenteren](#) plaats. De trainers **Violet Falkenburg** en ondergetekende ontvangen de deelnemers van harte in het Kasteel van Woerden. Wil je ook investeren in jezelf? Bekijk de nieuwe data voor oktober en november. Voor donderdag 9 oktober is al belangstelling, dus wees er snel bij.

Geknipt voor u

'Meneer Pauw, we zijn niet altijd zwanger'. **Gerdi Verbeet** vindt dat 'de tijd voor smoesjes' voorbij is en pleit in [Pauw](#) (naar aanleiding van de bedrijvenmonitor) voor meer vrouwen in topfuncties. Bron: *NRC*.

Tot in oktober!

Marga Miltenburg
September 2014

Dit is de 60ste nieuwsbrief. Rond de 8ste van de maand, gewoonlijk! - komt er een nieuwe uit. De nieuwsbrief staat ook op de nieuwspagina. Ik ben benieuwd naar je/uw reactie op info@zijspreekt.nl. En heb je zelf nieuws, laat het weten! Dit is ook het adres wanneer je/u deze nieuwsbrief liever niet (meer) wilt ontvangen, stuur dan een mail o.v.v. 'afmelding nieuwsbrief'.

[Volg Marga op Twitter](#) en 'like' ons op [facebook](#):

Verder: www.zijspreekt.nl, 06-53148796